

Vantaan kaupunki on Suomen vieraskielisin kunta (23 % asukkaista) ja monin muinkin tavoin monimuotoinen kaupunki. Olemme tehneet jo pitkään suunnitelmallista syrjimättömyystyötä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä sekä henkilöstöpoliittisesti että kaupungin päätöksenteossa ja palveluissa. Sitoutuminen tähän työhön ilmaistaan yksiselitteisesti Vantaan strategiassa. Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmamme löytyy osoitteesta <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/vastuullisuus/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus>.

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Ohjelman jokainen tavoite on tärkeä ja tavoitteet tukevat toisiaan, joten niitä on vaikea asettaa tärkeysjärjestykseen. Syrjinnän vahingollisuuden ja laaja-alaisen vaikutusten näkökulmasta aiempaa enemmän huomiota tulisi kiinnittää näihin kolmeen tavoitteeseen ja vahvistaa niissä konkreettisia syrjimättömyys- ja edistämistoimenpiteitä:

- Puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja yhteistyöllä.
- Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä.
- Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille.

Hyvät väestösuhteet ovat edellytys aidolle osallisuudelle. Sekä valtiolla että kunnilla on tärkeä rooli hyvien väestösuhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä yhdessä monenlaisten valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Arjen psyykkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus on lähtökohta mielekkäälle elämälle. Turvallisuutta ei voi olla ilman tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja sama pätee toisin päin. Vihapuhe ja maalittaminen loukkaavat vakavasti mm. vähemmistöjen turvallisuutta ja luovat lisäksi pohjaa vihateoille. Päättäjillä ja poliitikoilla tulee olla aktiivinen rooli vihapuheen vastaisessa työssä. Valtioneuvoston tulee jatkaa selvittelyä maalittamisen kriminalisoimiseksi.

Työn ja siihen liittyen koulutuksen saavutettavuus on keskeisessä asemassa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiselle kaikilla muillakin elämänalueilla. Välittömän ja välillisen sukupuoleen, alkuperään, ikään, vammaisuuteen jne. pohjautuvan työelämäsyrynnän takia hukataan suuri määrä osallisuutta sekä inhimillistä ja taloudellista potentiaalia.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Jokainen toimenpide on omalla tavallaan ja tahollaan hyödyllinen. Kuntatyölle erittäin hyödyllistä on esimerkiksi tiedontuotanto, sillä kuntien mahdollisuuden tuottaa omaa tietoa yhdenvertaisuustyön tueksi ovat erittäin vähäiset. Myös yhdenvertaisuuslain (ja tasa-arvolain) osittaisuudistus vahvistaa kunnallista yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Onnistunut kotoutuminen ja segregaaion ehkäisy edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Tulevalla hallituskaudella tulee tehdä tätä työtä tukevia toimenpiteitä eikä heikentää erilaisten väestöryhmiä kuten maahanmuuttajien asemaa. Hallitusohjelmassa on useita huolestuttavia kirjauksia maahanmuuttajien asemasta. Hallituksen tulee tukea yhdenvertaisuutta eikä lisätä vastakkainasettelua eikä kärjistää yhteiskunnallista keskustelua.

Suurimmilla kaupungeilla on merkittävä rooli kotoutumisessa ja segregaaion ehkäisyssä. Vantaa on Suomen kansainvälisin kaupunki ja jo joka neljäs vantaalainen puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin suomea tai ruotsia. Kotouttamistyö on ollut suurimmille kaupungille arkea jo lukuisia vuosia. Kotouttamista edistävät muun muassa kuntien vastuulle kuuluvat varhaiskasvatus-, koulutus- ja jatkossa myös TE-palvelut. Kunnat vastaavat myös useista muista segregaaion ehkäisyyn liittyvistä toimenpiteistä ja ovat ottaneet käyttöön myönteisen erityiskohtelun välineitä. Kotoutumisen onnistuminen on erittäin tärkeää koko Suomen menestyksen kannalta. Siksi tulee varmistaa, että valtio osallistuu näiden toimenpiteiden rahoittamiseen riittävällä tasolla. Esimerkkinä voidaan mainita varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvorahoitus, joka uuden hallitusohjelman mukaan vakiinnutetaan. Rahoitusta vakiinnutettaessa on varmistauduttava siitä, että se on tasoltaan riittävä.